

Sprawozdanie z realizacji w latach 2022 - 2023 „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2019 – 2023”

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2019 - 2023 został przyjęty uchwałą Nr IX/166/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 19 września 2019 roku. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 października 2019 roku pod pozycją Nr 5204. Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2014 – 2018 przyjętego uchwałą Nr XLI/609/2014 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 marca 2014 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 12 maja 2014 roku pozycja Nr 2010).

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) Prezydent sporządza, co 2 lata, sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Miejskiej.

Celem przyjętego w 2019 r. programu jest określenie kierunków działań i zadań służących poprawie stanu zachowania zabytków, eksponowaniu walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystaniu zabytków dla potrzeb społecznych, gospodarczych i edukacyjnych oraz poprawa kondycji dziedzictwa kulturowego.

W Programie określone zostały 3 cele perspektywiczne, na które składają się cele operacyjne, w ramach których zaplanowano do realizacji zadania oraz dotyczące ich propozycje działań.

Dla celu perspektywicznego 1. UTRZYMANIE I WYEKSPONOWANIE ZACHOWANYCH ZASOBÓW I STRUKTURY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, wyznaczono 3 cele operacyjne:

Cel 1. Budowa gminnego systemu ochrony i opieki nad zabytkami oraz kształtowania krajobrazu kulturowego, w ramach którego zrealizowano poniższe zadania:

- 1) prowadzenie i aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków:
od 2013 roku prowadzona jest gminna ewidencja zabytków, zawierająca zabytkowe budynki, układy urbanistyczne, parki, cmentarze, stanowiska archeologiczne. Jest na bieżąco aktualizowana poprzez wykreślenia i nowe wpisy. Udostępniona jest na stronie: <https://bip.koszalin.pl/arttykul/1565/6334/zarządzenie-nr-427-1870-13-prezydenta-miasta-koszalina-z-dnia-21-sierpnia-2013-r-w-sprawie-zalozenia-gminnej-ewidencji-zabytkow-miasta-koszalina> wraz z mapą geoprzestrzenną oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w formie zbioru kart adresowych zabytków;
- 2) w 2022 roku wystąpiono do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o akceptację kart adresowych zabytków z terenów włączonych w granice administracyjne miasta Koszalina;
- 3) w przedmiotowym okresie przyjęto 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - Uchwała Nr XLI/674/2022 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części osiedla Unii Europejskiej w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 3 lutego 2022 r. poz. 540),

- Uchwała Nr XLVI/751/2022 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Osiedla im. Melchiora Wańkowicza” w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 3 czerwca 2022 r. poz. 2526),
- Uchwała Nr LXI/873/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ul. Wołyńską a torami kolejowymi w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 4 kwietnia 2023 r. poz. 2036),
- Uchwała Nr LXI/874/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "Jamno-Zachód" w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 4 kwietnia 2023 r. poz. 2037),
- Uchwała Nr LXIX/965/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "Jamno-Zachód-2" w Koszalinie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 8 listopada 2023 r. poz. 5840).

W 3 z nich uwzględniono zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, wprowadzono strefy ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych „WIII”.

Rozpoczęto prace nad sporządzaniem 6 planów miejscowych, w których zostaną uwzględnione przepisy dotyczące ochrony zabytków. Obecnie 67,5% powierzchni inwestycyjnej miasta (nie obejmujące terenów lasów w granicach administracyjnych miasta) objęta jest zapisami planów miejscowych;

- 4) sporządzanie projektu uchwały w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane na terenie Koszalina.

Prace projektowe zostały zawieszono ze względu na zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W listopadzie 2023 r. Prezydent Miasta Koszalina zwrócił się do Przewodniczącego Rady Miejskiej o wyłonienie radnych, którzy zgłoszą chęć pracy w zespole do spraw „uchwały krajobrazowej”;

- 5) doskonalenie poziomu wiedzy o zasadach, formach, metodach opieki nad zabytkami i ochrony zabytków:

pracownicy Wydziału Architektury i Urbanistyki, zgodnie z zakresem merytorycznym danego stanowiska, doskonalą swoją wiedzę o zasadach i formach ochrony zabytków poprzez śledzenie na bieżąco wszelkich zmian w przepisach związanych z zabytkami i ich ochroną;

- 6) w ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2017-2026 Miasta Koszalina:

- zrealizowano zadanie inwestycyjne w zakresie termomodernizacji i remontu gminnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego 26 i 28 oficyna A i B w Koszalinie – łączny koszt odpowiednio 906 083, 91 zł i 998 916, 37 zł;
- zadanie pod nazwą „Rewitalizacja koszalińskiej kolei wąskotorowej” zostało uwzględnione jako zadanie proponowane do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko – KołobrzESCO – Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego w latach 2025-2030. Celem inwestycji jest usunięcie występujących barier w dalszym rozwoju turystycznym poprzez budowę peronów, ścieżek edukacyjnych, właściwego zabezpieczenia terenu, poprawy stanu technicznego torowiska oraz adaptacja nieruchomości zlokalizowanych na terenie inwestycji.

Cel 2. Budowa zintegrowanego systemu ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych:

Na bieżąco realizowane są prace w zakresie utrzymania zieleni i czystości na terenach parków miejskich, w ramach których przeprowadzono cięcia sanitarne drzew. Zakończono zadanie pod nazwą „Rewitalizacja parku im. Tadeusza Kościuszki przy Bibliotece Wojewódzkiej w Koszalinie”, w ramach których wykonano między innymi: alejki parkowe z kostki kamiennej i kruszywa łamanego, małą architekturę, oświetlenie – łączny koszt 3 441 140, 15 zł. W 2023 r. w ramach Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego została opracowana aktualizacja dokumentacji projektowej dla Parku na Rokosowie - bezpiecznego miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców miasta. Obecnie wszczęte zostało postępowanie mające na celu wyłonienie wykonawcy robót w zakresie branży elektrycznej, teletechnicznej oraz zielni, jako I etap inwestycji.

Cel 3. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, w ramach którego zrealizowano poniższe zadania:

- 1) na bieżąco prowadzony jest monitoring stanu zachowania zabytków w zasobach komunalnych;
- 2) dofinansowywanie z budżetu miasta Koszalina prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach nie będących własnością gminy:
 - w 2023 r. Rada Miejska w Koszalinie uchwałą Nr LXIV/927/2023 z dnia 22 czerwca 2023 udzieliła dotacji celowej dla Szentszackiego Instytutu Sióstr Maryi w Otwocku w wysokości 117 198,20 zł, na prace we wnętrzu XIX-wiecznej wieży widokowej na Górze Chełmskiej w Koszalinie, Dofinansowaniem objęto prace na II, III i IV kondygnacji wieży: „usunięcie zdegradowanych tynków ze ścian i sufitów, odsłonięcie wątku ceglanego i szybu wentylacyjnego, wykonanie dokumentacji odkrytych ścian, dezynfekcja odsłoniętych tynków, doczyszczanie powierzchni ścian, uzupełnienie ubytków w ceglach, przemurowania”. Szentszacki Instytut Sióstr Maryi zrezygnował z dotacji, gdyż nie uzyskał środków od innych instytucji do których wnioskował o dotację. Całość zadania inwestycyjnego opiewała na kwotę 451 455,12 zł;
 - w 2023 r. Rada Miejska w Koszalinie przyjęła uchwałą Nr LX/869/2023 z dnia 2 marca 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. W I edycji Rządowego Programu żaden ze zgłoszonych 10 projektów miejskich dotyczący prac przy zabytkach nie otrzymał dofinansowania. W II edycji Programu wybrane zostały dwa projekty dotyczące zabytków z terenu Koszalina: „Prace renowacyjne, konserwacyjne oraz elektryczne we wnętrzu kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie” oraz „Remont zabytkowej kaplicy św. Gertrudy, dostosowanie do ruchu turystycznego i potrzeb osób niepełnosprawnych, w celu ochrony dziedzictwa kulturowego.”;
- 3) - w 2022 r. zrealizowano projekt konserwacji bieżącej murów obronnych w Koszalinie – łączny koszt 146 985 zł.
 - w 2023 r. zrealizowano projekt zabezpieczenia odcinka muru obronnego w Parku Książąt Pomorskich w Koszalinie. – łączny koszt 27 060 zł;
- 4) w 2023 r. odnowiono 7 tablic będących elementem Staromiejskiej Trasy Turystycznej (Archiwum Państwowe, Katedra, Podziemia browaru, Stary budynek Straży Pożarnej, Muzeum, Poliklinika, Amfiteatr). Koszt zadania wyniósł ok. 25 000 zł;

- 5) na bieżąco realizowano opiekę nad historycznymi nekropoliami miasta Koszalina tj. na terenie cmentarzy ewangelickich i żydowskiego w zakresie prac utrzymania zieleni i czystości.

Dla celu perspektywicznego 2. FUNKCJONOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W PROCESACH AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I EKONOMICZNEJ, wyznaczono 2 cele operacyjne:

Cel 1. Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości, w ramach którego zrealizowano poniższe zadania:

- 1) - w roku 2023 przeznaczono 150 000 zł na przebudowę budynku Towarzystwa Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej wraz ze zmianą sposobu użytkownika lokalu nr 1 przy ulicy Kolejowej 4 w Koszalinie. Obecnie złożono wnioski o pozwolenie na przebudowę, realizacja robót przewidziana jest na 2024 r. Przygotowano również fiskę dla przedsięwzięcia do realizacji w ramach wdrażania strategii terytorialnej partnerstwa (ZIT Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego). Szacowany koszt planowanego zadania pn.: „Rewitalizacja Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej” to ok. 22 mln złotych w tym dofinansowanie w trybie pozakonkursowym w ramach instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – 18 mln złotych. W ramach projektu planowane jest: odnowienie torów szlakowych, remont i adaptacja dworca i stolarni, utworzenie ścieżki edukacyjnej i inne. Planowane złożenie wniosku o dofinansowanie – II połowa 2024r.
- na bieżąco prowadzone są prace utrzymania tras turystycznych na terenie Góry Chełmskiej. Obecnie trwa procedura wyłonienia wykonawcy prac dla zadania pod nazwą: „Zagospodarowanie terenu stadionu na Górze Chełmskiej i jego sąsiedztwa na tereny sportowo-rekreacyjne – etap I Rodzinny Plac zabaw”;
- 2) w ramach budowy produktu turystycznego „Kultura Jamneńska”, w Zagrodzie Jamneńskiej zrealizowano:
 - w roku 2022:
 - warsztaty edukacyjne: odbyło się 276 spotkań dla 2778 uczestników,
 - 4 lekcje muzealne dla 88 uczestników,
 - w roku 2023 (do października) :
 - warsztaty edukacyjne: odbyło się 218 spotkań dla 2675 uczestników,
 - 2 lekcje muzealne dla 40 uczestników,

W Zagrodzie Jamneńskiej odbywają się również działania cykliczne: Jarmarki Jamneńskie, Seminaria Jamneńskie, Światowe Dni Dziergania w Miejscach Publicznych;

W 2023 r. zrealizowano zadanie pn.: „Upowszechnianie Kultury Jamneńskiej” w ramach którego:

- bezpłatnie udostępniono Kościół w Jamnie dla turystów z przewodnikiem (trzy dni w tygodniu po 2-3 godziny). W ramach tego punktu podpisano umowę o współpracy z parafią,
- zrealizowano kompleksową ulotkę o walorach turystycznych Jamna (w tym Kultura Jamneńska),
- zamontowano 20 tablic przedstawiających walory turystyczne Koszalina (w tym Kulturę Jamneńską) na przystaniach Julka w Jamnie i Mielnie,
- oklejono dwa autobusy miejskie; na autobusach widniały atrakcje Kultury Jamneńskiej,
- zamówiono gadżety z oznakowaniem Kultury Jamneńskiej,
- upowszechniano Kulturę Jamneńską poprzez plakaty (rozwiązane w autobusach MZK),
- promowano w internecie (Głos Wielkopolski).

Koszt zadania to ok. 30 000 zł.

Ponadto Muzeum - Zagroda Jamneńska stale współpracuje ze stroną kościelną w celu promocji dziedzictwa jamneńskiego;

- 3) udostępniono publikacje zawierające informacje o koszalińskich zabytkach, a także informator „Turystyczny Koszalin”, plan centrum miasta z opisem Staromiejskiej Trasy Turystycznej, informator rowerowy „Rowerowy Koszalin”, bezpłatną aplikację mobilną „Turystyczny Koszalin” – zadanie cykliczne, w 2022 r. koszt wydawnictw turystycznych wyniósł ok 60 000 zł, w 2023 r. ok 23 000 zł;
- 4) zwiększono rolę zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości, poprzez udzielenie dotacji Towarzystwu Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej na zadanie pn. : "Wakacje z ciuchcią. Organizacja letnich przejazdów zabytkową koszalińską koleją wąskotorową w okresie czerwiec - wrzesień" w roku 2022 – 11 000 zł, w roku 2023 – 13 000 zł. Zawarto porozumienie z Parafią pw. św. Matki Teresy z Kalkuty w Koszalinie w sprawie udostępniania Kościoła w Jamnie dla turystów.

Cel 2. Stworzenie warunków finansowych i organizacyjnych do opieki nad dziedzictwem kulturowym, w ramach którego zrealizowano poniższe zadania:

- 1) na stronie internetowej www.koszalin.pl dostępnej dla wszystkich mieszkańców, publikowane są informacje o aktualnych możliwościach uzyskania dofinansowania z różnych źródeł, w tym dofinansowania dla właścicieli zabytków, ponadto informacje powyższe przekazywane są telefonicznie oraz podczas bezpośrednich spotkań. Na przedmiotowej stronie do końca 2023 r. opublikowany zostanie na potrzeby zainteresowanych, adres Wyszukiwarki Dotacji Portalu Funduszy Europejskich;
- 2) w 2021 r. zapisy uchwały w sprawie dotacji dla zabytków wpisanych do rejestru zostały dostosowane do obowiązujących przepisów, ponadto w 2023 r. podjęto uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Dla celu perspektywicznego 3. POWSTANIE ŚWIADOMYCH WIĘZI LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI Z DZIEDZICTWEM KULTUROWYM I POTRZEBY JEGO ZACHOWANIA, wyznaczono 2 cele operacyjne:

Cel 1 Budowa świadomych więzi lokalnych społeczności z dziedzictwem kulturowym i potrzeby jego zachowania, w ramach którego zrealizowano między innymi poniższe zadania:

- 1) zorganizowane zostały gry miejskie (edukacyjne i terenowe) takie jak: „Zabytki Koszalina”, „Śladami zabytków Koszalina”, „Gra miejska z historią w tle” dla uczniów szkół, przedszkolaków i ich rodziców;
- 2) uczniowie koszalińskich szkół oraz przedszkoli regularnie uczestniczą w lekcjach muzealnych, lekcjach bibliotecznych oraz konkursach historycznych. W przedmiotowym okresie zorganizowano w Muzeum ponad 1000 lekcji muzealnych, w bibliotece 14 lekcji bibliotecznych. Ponadto w szkołach organizowane są między innymi konkursy historyczne, konkursy dotyczące regionu oraz wyjścia uczniów śladami koszalińskich zabytków;
- 3) w ramach popularyzatorskich działań wizualnych:
 - w Muzeum w Koszalinie zrealizowano następujące działania:
 - w 2022 r. - „Z miłości do drewna” – wystawa prac Tadeusza Krocza , „Zabytkowe zabawki i sprzęty dla dzieci”, „Jamneńskie nakrycia głowy”, „Szopki bożonarodzeniowe ze zbiorów Działu Etnografii Muzeum w Koszalinie”,

- w 2023 r. – „Spotkanie z kulturą jamneńską” – wystawa tkanin unikatowych, prace uczniów koszalińskiego Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych, „Wokół chleba – zabytki ze zbiorów Działu Etnografii Muzeum w Koszalinie”,
- w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej zrealizowano następujące działania:
 - w 2022 r. wernisaż wystawy "EKSLIBRIS - ARCHITEKTURA ZNAKIEM". Wystawę przygotowało Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Koszalin, a w ramach wydarzenia miał też miejsce wykład gościa specjalnego, arch. Oskara Grąbczewskiego, autora projektu Centrum Wiedzy COGNITARIUM. Wystawa „Pamięć miasta – Koszalin” Weroniki Teplickiej. Wystawa została zrealizowana w ramach projektu „Pamięć miasta – Koszalin” składającego się również z cyklu warsztatów, które odbyły się w Kawiarni Powidoki, Koszalińskiej Bibliotece Publicznej, Głównej Bibliotece Lekarskiej w Koszalinie i Muzeum w Koszalinie. Wystawa zrealizowana została w ramach stypendium Prezydenta Miasta Koszalina na rok 2022,
 - w 2023 r. wernisaż wystawy "Mój Kościół, moja ojczyzna - dziejopisarstwo ks. prof. Lecha Bończy-Bystrzyckiego". Zgromadzeni goście przy okazji zapoznawania się ze zbiorami mieli okazję usłyszeć opowieści o burzliwych losach regionu, między innymi o losach dzwonu wywiezionego do Niemiec oraz współczesnych próbach jego odzyskania. W Galerii Region Koszalińskiej Biblioteki Publicznej odbyło się otwarcie wystawy "Historia zapomnianego lotniska. Lotnictwo w Koszalinie 1912-1945", zorganizowanej przez Koszalińską Bibliotekę Publiczną, Archiwum Państwowe w Koszalinie oraz Fundację Historyczną Lotnictwa Polskiego. Zgromadzeni uczestnicy mieli okazję zapoznać się z istotnym fragmentem przedwojennej historii miasta, który dotyczy prężnie funkcjonującego na terenie Koszalina lotniska. Wernisaż stanowił jednocześnie przestrzeń dla premiery książki Mateusza Kabatka "Historia zapomnianego lotniska. Lotnictwo w Koszalinie 1912-1945",
- 4) w ramach szkoleń w rzemiosłach związanych z tradycyjną sztuką budowlaną i rzemiosłem tradycyjnym Zagroda Jamneńska organizuje między innymi warsztaty ceramiczne dla dorosłych, seniorów oraz całych rodzin, warsztaty z tkactwa, barwiarstwa, koronkarstwa, tkactwa, haftu, filcowania wełny oraz warsztaty z plastyki obrzędowej przy okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych;
- 5) w ramach promocji „Znaczenia ziemi koszalińskiej dla nauk o Pomorzu”, zrealizowano między innymi następujące działania:
 - serię prelekcji w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej: „I komu to przeszkadzało, czyli Koszalin lat 70.” prowadzonych przez Iwonę Sławińską i Krzysztofa Urbanowicza:
 - „Stolica regionu, czyli jak wyglądał Koszalin pierwszej połowy lat 70.; jak zmienił się od 1945 roku i co nowego pojawiło się między 1970 i 1975 r. (architektura, przemysł, kultura i sztuka)”,
 - „Miasto pięknieje, czyli o najważniejszym wydarzeniu tej dekady, jakim była organizacja Centralnych Dożynek i o tym, jak w ciągu kilku miesięcy miasto wypiękniało”,
 - „Świetlana przyszłość, czyli niezrealizowane projekty architektoniczne (m.in. kolejki linowej na Górę Chełmską), powstałe dla Koszalina, który w 2010 r. miał liczyć niemal ćwierć miliona mieszkańców”,

- „Tąpięcie, czyli o ostatnich koszalińskich latach epoki propagandy sukcesu: zimie stulecia i narastających trudnościach, które w pełni ujawniły się w latach 80”,
- w ramach projektu „Pamięć miasta – Koszalin” odbyły się warsztaty artystyczne „Tu był kiedyś park”, prowadzone przez Weronikę Teplicką – artystkę wizualną. Uczestnicy mieli okazję do rozmowy o historii Koszalina z ich perspektywy oraz do wykonania, przy użyciu igły i nici, obrazów inspirowanych dawnymi i aktualnymi mapami Koszalina wyznaczając swoje trasy spacerów, miejsca spotkań, miejsca zupełnie nieznane i te dobrze znane. Warsztaty były realizowane w ramach stypendium Prezydenta Miasta Koszalina,
- promocję książki autorstwa Anny Bojar-Fijałkowskiej pt. „Gracjan Bojar-Fijałkowski (1912-1984) - żołnierz, literat, społecznik. Biografia nietuzinkowa”,
- premierę filmu z cyklu „Wirtualny Koszalin”, wyprodukowanego przez Warzecha Studio. Po seansie dyskutowano o architekturze i designie lat 70. Dyskusję prowadzili Bartosz Warzecha – architekt, Łukasz Waberski – grafik oraz Rafał Semołoniak – historyk,
- Muzeum w Koszalinie kontynuowało cykl „Seminariów Jamneńskich” (październik 2022 – druga edycja, październik 2023 – trzecia edycja),
- w październiku 2022 r. zrealizowano III Kongres Koszalińskiej Kultury. Jego organizatorami byli Urząd Miejski w Koszalinie i Centrum Kultury 105. Hasłem przewodnim Kongresu było „Kultura w przestrzeni, przestrzeń dla kultury”. Dwudniowe wydarzenie wypełnione było warsztatami, wystawami, a przede wszystkim wystąpieniami i panelami dyskusyjnymi z udziałem przedstawicieli sektora kultury. W Kongresie wzięli udział pracownicy instytucji kultury, twórcy, artyści, dziennikarze, pracownicy koszalińskich uczelni, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy zainteresowani tematyką kultury. Obecnie trwają prace nad czwartą edycją zaplanowaną na 2024 r.

Cel 2 Promocja dziedzictwa kulturowego gminy, w ramach którego zrealizowano poniższe zadania:

- 1) promocję Kultury Jamnenskiej w internetowym wydaniu Głosu Wielkopolskiego; Centrum Kultury 105 w Koszalinie występuje o patronaty medialne ogólnopolskich rozgłośni oraz gazet. Współpracowano między innymi z platformą Canal+, telewizją TVN, portalem ONET, czy miesięcznikiem KINO, JazzForum, czy Antyradiem. Korzystano także z powierzchni wielkoformatowych w Warszawie. We współpracy z Pomorzem Zachodnim wyświetlano spoty reklamowe w szynobusach kursujących w województwie zachodniopomorskim. Ponadto wydarzenia kulturalne promowane są w mediach społecznościowych takich jak: Facebook, Instagram;
- 2) w ramach promocji dziedzictwa kulturowego poprzez wydawnictwa wydano dwa tomy wydawnictwa pokonferencyjnego „Seminaria Jamneńskie”, rok rocznie wydawane są „Roczniki Koszalińskie”, przygotowywane są materiały informacyjne dla turystów takie jak: ulotki, przewodniki czy broszury, zawierające informacje o koszalińskich zabytkach. Na przełomie 2022/2023 Urząd Miejski we współpracy z wydawnictwem UNITEX przygotował album o Koszalinie. Ponadto organizowane są wystawy malarstwa, rysunku i grafiki w Galerii Ratusz w Urzędzie Miejskim w Koszalinie, średnio 16 wystaw rocznie.

Podsumowanie

Zadania dla poszczególnych celów określone w Programie były konsekwentnie realizowane, a struktura krajobrazu kulturowego została utrzymana i chroniona zapisami planów miejscowych sporządzanych dla obszarów najcenniejszych kulturowo. Sporządzona Gminna Ewidencja Zabytków jest udostępniona na stronie internetowej oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego i jest na bieżąco aktualizowana. Prowadzony jest ciągły monitoring stanu zachowania zabytków w zasobach komunalnych. Przyznawane są dotacje na prace przy zabytkach według określonych zasad. Dziedzictwo kulturowe jest promowane poprzez działania aktywizujące społeczeństwo. Organizowane są wydarzenia promujące atrakcje turystyczne związane z zabytkami. Rozwijany jest produkt turystyczny „Kultura Jamneńska”. Wydawane są publikacje zawierające informacje o koszalińskich zabytkach. W ramach tworzenia świadomych więzi lokalnej społeczności z dziedzictwem kulturowym prowadzone są lekcje biblioteczne, lekcje muzealne, konkursy wiedzy o historii, przeprowadzane są gry edukacyjne i terenowe. Organizowane są wystawy stałe i czasowe o temacie historii regionu i zabytków. Odbywają się spotkania, konferencje popularnonaukowe z osobistościami ze świata nauki i kultury.